

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la »Tipografia« H. Meltzer, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Catastrofa unui automobil.

Strămoșii noștri, cari călătoreau sau pe roțile încete a-le picioarelor sau pe »hinteu« n'aveau să se teamă de nenorociri, ca noi astăzi. Mergeau și mai în tihnă, mai cu alcăm, în liniște și singura catastrofă, de care aveau teamă, erau tâlhari de codru.

Noi astăzi o dăm mai iute. Avem trenuri repezi, cari dacă sar din șine, omoară sute de oameni, avem trenuri electrice pe sub pă-

mânt și deasupra cășilor și vai de cei ce să află în el, dacă să întâmplă vre-o catastrofă.

Cel mai sălbatic copil a veacului nostru e însă automobilul, care s'așterne găfând și lărmuind pe drumurile de țeară și în grabă-i măcelărește de multe ori nu numai găște și pui și alte jivine, dar și oameni. Ba să întâmplă nenorociri și mai groaznice și de aceia țărani nu văd bucuros automobilele. Astfel

zilele trecute un fabricant din Pesta a făcut împreună cu ginerele său o excursiune cu automobilul. La o încovoietură le vine în față un car. Țăranul, căruia îi să spăriaseră caii, nu putu să cârnească și cum cum nu automobilul să răsturnă, esplode, sfârticând pe șofer (conducătorul automobilului) și răbind pe cei doi domni.

Chipul nostru înfățișează clipa catastrofei

La deschiderea dietei.

Cum să știe, Marți, în 28 l. c. să intrunesc de nou deputații țării în Budapesta, după vacanțele de vară și să deschide dieta.

Deschiderea dietei să face în împrejurări de tot nefavorabile pentru guvern și pentru partidele dela cârmă. De mult stările politice n'au fost atât de nesigure și încurcate ca acum.

Incurcarea au provocat-o șovinismul celor dela cârmă prin pretensiunile lor militare, prin cererea băncii naționale ungare și prin faptul, că n'au făcut legea votului universal, cum s'au legat față de Coroană.

Cum știm ministerul lui Wekerle a abzis și a fost încredințat numai cu conducerea afacerilor țării preste vară. Acum deci îi să apropie sfârșitul obștesc.

În fața acestor stări nesigure, lumea să întreabă, ce va fi? Vor rămănea tot cei de azi la putere — cu unele schimbări de persoane — obligându-să a crea noua lege de alege, sau va fi numit alt guvern? În care caz ar urma disolvarea dietei și alegeri noue — iată întrebările, la care nu poate da nime răspuns hotărât.

E sigur aceea, că Viena nu îngăduie nimic, nu dă nici concesii militare, nici bancă neatârnată și stăruiește pentru legea votului universal.

În fața acestei ținute partidele coaliate și chiar partidul kossuthist sunt deabinate și asemenea lor sunt și ministri.

O parte a kossuthiștilor, cari voiesc a să ținea morțiș la putere, ar fi aplicați a abzice de cererile militare și de bancă și promit a face și legea votului universal, pe baza mizerabilului proiect al lui Andrassy. În fruntea acestora să zice, că e Kossuth, Wekerle și Andrassy, din partidul constituțional asemenea au cam aceste inclinații.

Un alt grup de Kossuthiști, grupul banchiștilor, pretind banca independentă și stau pe lângă aceasta, ori ce s'ar întâmpla. În fruntea acestora e prezidentul dietei Iusth.

Acum la desvălirea statusi lui Ludovic Kossuth a ținut fiul său Francis o vorbire, care a fost îndreptată cam aspru împotriva banchiștilor, fapt care să talmăcește astfel, că Kossuth și Wekerle, contrarii banchiștilor, au la spate o mainitate, ce e în stare, să abzică de concesii militare, bancă independentă etc., numai să rămână la cârmă, adică la oala cu verze.

De altcum M. Sa — după cum să anunță — e hotărât să nu mai îngăduie nimica, ci cere ch'zâșia miniștrilor precum și a partidelor, cari vreau să rămână la cârmă cum că vor aduce odată și în sfârșit mult trimbișatul vot universal promis. Tocmai aici e buba. Anume nici unul dintre partide nu voiește să se lege de lucrul acesta și astfel într'adevăr nu se știe ce va fi.

Ce se ține de deputații noștri, ei vor avea, ca și în trecut o atitudine vrednică și în conglăsuire cu interesele noastre. Înainte de începerea luptelor din parlament, vor ținea mai multe în-

troniri fixându-și felul luptei. Deja în una din cele dintâi ședințe unul din deputații noștri va face o interpelație cu privire la ordonanța lui Apponyi despre catechizare.

Avem firma încredere, că vrednicii noștri deputați vor fi și acum la culmea chemării lor.

Sibiu, 24 Septembrie n.

Cum știu lupta alte neamuri pentru legea lor? Corespondentul «Tribune» din Sraievo scrie: Cetesc că preotul Dr. Nicolae Brânzeu din Petroșeni a publicat în ziarul clericalismului șovinist «Alkotmány» un articol în care apăra ordonanța ministrului Apponyi. Ca să piară odată pentru totdeauna acest soi de «doctori», cari vreau să lecuască ranele neamului nostru împotriva voinței poporului, vă scriu cum a curățit neamul sârbesc din Bosnia și Herțegovina uscăturile sale. Să știe că în anul 1897 s'a amestecat guvernul Bosniei în trebile bisericesti ale Sârbilor din Bosnia și Herțegovina. Poporul sârbesc a sărit imediat întru apărarea bisericii și a boicotat pe toți preoții cari au ținut cu guvernul. Poporul nu s'a mai dus, vreme de nouă ani la biserică; nu și-a botezat copii și și-a înmormântat morții fără preot. Starea aceasta a adunat atât de strâns poporul sârbesc la oală, încât după nouă ani de luptă (în anul 1906) guvernul a trebuit să cedeze și a dat autonomie bisericescă Sârbilor. Luptele acestea au avut ca urmare organizarea politică a Sârbilor din țările amintite. Pe acele timpuri, oamenii cu avere, să duceau departe, pe la sate și mănăstiri, unde era câte un popă care ține cu poporul. Numai acestor preoți să spovedeau și numai slojba acestora o ascultau. Toate celelalte biserici rămăneau goale în Dumineci și sărbători.

Din străinătate.

Țarul Rusiei colindă lumea. Acum va face o vizită și sultanului, cu care ocaziune să va întâlnească și cu regele Carol. Dela Constantinopol are de gând Țarul să meargă în Italia.

Strămoșii noștri, pățiți pe cum se vede, aveau o zicală bună și anume: Schimbarea domnilor, bucuria nebunilor. Să vede, că în Sârbia și în Grecia oamenii suferă ori de prea puțină minte ori de mâncărimea copiilor, cari iute sa urăsc de o jucărie și țipă după alta. Ne vin anume știri foarte îngrijitoare din Grecia, unde un partid politic amenință de dreptul cu detronarea regelui Gheorghe.

În Sârbia știm că este acumă clironom în locul lui Gheorghe, care abzicesă în urma încercărilor când cu Bosnia, fratele acestuia, Alexandru. Acum se vestește, că Gheorghe vrea să ocupe din nou tistia lăpădată și lucră din răspuțeri, să răstoarne pe Alexandru. Sârbii însă nu-l văd în ochi buni și știind că regele Petru e cam slab la voință, amenință cu alungarea familiei Caragheorgevici, de va ajunge Gheorghe iarăș clironom.

Ordonanța lui Apponyi!

Președintele clubului deputaților noștri, Dr. T. Mihali a făcut următoarele declarații privitoare la faimoasa călcare de lege a lui Apponyi:

I. Intrebare: »Ce are de gând să facă clubul dietal român, după deschiderea parlamentului pentruca ordonanța de catechizare să fie revocată, și ce a făcut până acum, pe cale particulară, la minister?

Răspuns: Nici această măsură ilegală, nu va trece la ordinea zilei fără să fie adusă pe tapet, în formă de interpelație, în parlament din partea deputaților români, precum nici până acuma n'a rămas nici o chestie gravă, și nici un act volnic de al guvernului ori de al organelor sale să nu fi fost sulevat și criticat în mod energic din partea deputaților români.

Forma și detaliurile însă le vom chibzui și statori la timpul său, adică după ce să va deschide dieta. Să poate ca pe lângă interpelare să întrebuițăm și altă cale legală, despre ce nu vă pot încă desluși.

Ce am făcut pe cale particulară la minister? Să nu gândiți că doară calea aceasta actualmente e bună și promițătoare. Cunoaștem cu toții șovinismul sălbatic al guvernului și mai presus de toate al marelui farizeu Apponyi. Dacă până și în relațiile față de Austria și casa domnitoare sunt, respective ar fi dacă ar putea, intrasingenți până la extrem, cu atât mai vărtos tind a pune timbrul maghiarismului exclusiv pe toate instituțiunile naționalităților, și a sălășului în ele spiritul lor.

Nu e deci sofismă copilărească ce o accentuiază Apponyi, anume că suferă viza limbei maghiare în ochii copiilor de școală, dacă religia și rugăciunile le învață numai în limba lor maternă, a determinat lansarea ordonanței de catechizare, ci motive mult mai adânci și adânc tăietoare în viitor. Aceasta ordonanță e numai primul atac îndrăzneț, așa zicând »proba, carea dacă va succede, va urma grosul, atacul pe viață și pe moarte. E sistem în acest demers!! Eată pentru ce crede Apponyi, că și urmașul său va susținea în vigoare ucazul său. Pas cu pas au ciungărit guvernele maghiare legea de naționalități până au făcut-o aproape literă moartă. Iar dacă mai figurează cu numele, e numai ca nisip în ochii lumii neorientate, pentru legitimarea fanfaronadă de »liberalism și libertate fără pereche». Acum au ajuns la carne și os. E bine-venit, ba căutat privilegiul și pentru guvern, ca să-și dregă în ochii conaționalilor popularitatea adruncinată. La această apucătură blăstămată au recurs toate guvernele!!!

Nu demersuri și rugăminte pe cale particulară s'ajută. Prelații noștri în trecut au bătut în destul această cale. Totdeauna fără efect. Tot fără rezultat. Să pare, că chiar blândețea și rugămintea încurajează pe tiran. Numai sufletul mare și nobil, pătruns de frica lui Dumnezeu și de sfințenia dreptății ascultă și implinește rugămintea dreaptă.

II. Intrebare: Ce demersuri a făcut clubul naționalist pe lângă persoanele Mitropoliților noștri, ca o înțelegere perfectă să se stabilească între ei doi și între club?

Răspuns: Clubul, ca atare, n'a făcut nici un demers. Nu-și arogă astfel de ingerință, nici să simte competent, până când, după toate semnele, capii ambelor noastre biserici confessionale sunt pe chestia asta, adevărați păstori sufletesti!

ai turmei lor, în înțelesul Evangheliei: »Păstor bun își pune și sufletul pentru oile sale«.

Întru adevăr ne-au umplut de mândrie și speranță începutul finutei demne și hotărâte a prelaților noștri, de a să opune ordonanței ce calcă în picioare și legile civile în vigoare și legile bisericesti! Toată suflarea credincioșilor este pătrunsă de gravitatea evenimentului. Nu să poate ca prelații noștri să nesocotească glasul și dorința obștei, care întregă stă încheată la spatele lor, gata a le urma cu insuficiență.

Adevărat că în privința tacticii e deosebire între capii bisericelor și între luptătorii mireni, deei și deputați. Ei, fețele bisericesti, cu duhul blândității cu mai multă pipăire și chibzuală, adeseori fără destul roat, ba uneori jignitoare, — aștia lăți mai cu capul amână, fără atâta încunjur și croțare, după cum e și atacul. Ba, cum adesea am experiat, prelații noștri, de teama că guvernul li va lua la ochi, în cele politice aproape nici un contact nu țin cu noi. Cu toate acestea nu mă îndoiesc, că lupta ce le-a declarat-o Apponyi o vor duce și săvârși cu glorie. În veacul al XX-lea, sub controlul lumii culte și cu ajutorul lui Dumnezeu, numai bine să poate sfârși. Așa cred eu ferm.

Prelații au multe căi și mijloace. În cumpăna responsabilității lor înaintea lui Dumnezeu și a istoriei vor găsi căile mântuitoare din primejdie. Aceasta primejdie comună va uni toate forțele și vor trebui să amuțescă veleitățile secundare de confesionalism. Tot astfel vor trebui să dispară și eventualele tendințe și măsuri de atare natură, care ar putea naște divergență între prelați și clubul deputaților români. Scopul fiind același, într-o încercare atât de grea, nu ne vom încrușișă cărările, nici nu ne vom jumătăți forțele. Chiar a sosit momentul ca întradevăr să arătăm lumii, că dela vladcă până la opincă una suntem, același popor român viguros, care în ființa lui etnică, ca întreg nu să paralyzează pe temă de confesionalism, ori de clasă.

III. Întrebare: Cum judecă clubul naționalist acest mai nou conflict și ce urmări

crede că va avea asupra situației politice generale?

Răspuns: Ordonanța de catehizare în limba maghiară e intrarea politică de maghiarizare în biserică. Nu este în Europa stat civilizat, care să poruncească în ce limbă să te rogi și în ce limbă să înveți și să mărturisești credința ta în Dumnezeu. Asta e siluirea conștiinței religioase, un act păgân dela preacatolicul Apponyi. În aceste vremuri vi-trege credința în Dumnezeu ne mai susține și mângâie masele mari ale poporului nostru românesc blând și cu frica lui Dumnezeu. Când însă și aici intră profana și cruda politică, puterea și sfințenia credinței își perde curățenia. Umea va fi o demoralizare generală. Cel mai intim sanctuar al sufletului tău va fi răscolit și controlat pe cale administrativă de organele ei volnice și de slujbași adese fără credință. Te întrebă îngrozit, că au oamenii aceștia suflet și conștiință?

Românul însă limba și legea sa strămoșească nu și-a părăsit-o niciodată. Pentru ele a trăit și a murit. Ele i-au fost și i sunt scutul și mândria, tăria și viitorul. Nu le va părăsi nici acum în veacul luminei. Șicanările astea mai nouă poate iar li vor pune piedeci în mersul progresului. Le vom înfrunța! nu numai că ne vor închege, ci vor trezi solidaritatea și dragostea frățească. Iar politica maghiară s'a mai întinat cu un păcat și cu o pată, ce va trebui s'o expieze.

Dr. Teodor Mihali

Noi — și ceilalți Români.

V.

În articolul trecut cu acest titlu am constatat, că avem puține tovărășii sătești și aceste fără o organizație centrală. Și în loc ca să dăm înainte, să pare că ne-am poticnit. În timpul din urmă nu să face sau nu să poate face mai nimic.

Iată între altele două dovezi:

Insoțirea „Mugurul“ are în programul său de activitate și întemeierea de filiale sau tovărășii pe sate. Ei bine, este aproape un an și jumătate de când și-a început lucrarea aceasta însoțire, făcută anume pentru țărani și până azi nu are nici o filială, — nu știm, n'a încercat sau n'a izbutit să facă. Și trebuie

să știm, că fără filiale pe sate, nici aceasta, nici altă însoțire nu-și poate împlini chemarea, nu poate să pătrundă în popor, e asemenea unui om, care ar fi lipsit de mâni și de picioare.

Alt exemplu avem cu întemeierea „Centralei tovărășilor“ din Orăștie. Din lipsă de interes ea lăncezește și poate e întrebarea dacă să va înjgheba așa, cum a fost plănuită de dl Osvadă.

Cine e de vină la stagnarea aceasta? S'o spunem verde: *mai mult inteligența noastră, dela sate și dela orașe, decât poporul.*

Dela inteligența dela orașe și dela sate, dela preoți, învățători și alți fruntași să cere inițiativă, exemple, conducere, povețe și îndemnuri. Dacă aceste sunt, poporul mai curând ori mai târziu, mai ușor sau mai greu, ascultă și „stă la treabă“, — cum zice el.

Știm noi, că să înșiră unele scuze pentru lipsa de lucrare în direcția de care vorbim și scuze pentru inteligența noastră.

Să spune d. p. că guvernele nu ne sunt binevoitoare nici pe terenul economic, că nu ne dau nici un ajutor, nu ne fac nici o înlesnire, cum face bunăoară guvernul austriac, deși străin și el, față de frații noștri din Bucovina.

Să mai zice, că de câțiva ani conducătorii satelor noastre, preoții și învățătorii, sunt expuși la șicane din partea guvernelor, la amenințări cu pierderea slujbei, cu detragerea congruei ș. a. Astfel nu au liniștea ce să recere la o lucrare intensivă pe terenul economic-comercial.

Să mai amintește ca motiv și împrejurararea, că poporul nostru e puțin asociabil, și e greu a-l capacita și convinge, că este în interesul său a să însoți pentru ajungerea unui scop. Cu un cuvânt, că e anevoie a-l îndupleca să se constituie în însoțiri și tovărășii.

Pe când motivul din urmă e șubred și neadevărat, în cele două dintăiu să cuprindă mult adevăr.

Cine cunoaște pe țăranul nostru, știe că sunt de lipsă două lucruri pentru al îndupleca la ceva. Țăranul trebuie să fie convins, că inițiatorii unui lucru nou pentru el, sunt oameni de cinste și de omenie și că îi vreau binele și nu au gândul a-l exploata. În astfel de fruntași el are încredere și-i urmează, mai cu samă văzând și exemple bune din partea lor.

(Va urma).

FOITA.

Portocalul și Balaurul.

— Poveste. —
(Urmare.)

Acolo văzu el o baltă mare care n'avea nici capăt nici sfârșit și fel de fel de palaturi de aur cu petre scumpe, iar într'un median văzu o fântână mare și frumoasă cu ghizdelile de aur și cu ciutura de argint, iar lângă fântână, ce să-i vază ochii? nici una nici alta decât pe balaur, trântit jos și abia mai resuflând de durere, iar din rana lui curgea atâta sânge încât ai fi putut purta o moară.

Văzând el pe balaur, scoase paloșul din teacă și începu a tăia și a bucătăți în el cum tocanează femeia mea în ceapă.

După ce-l isprăvi de tot, făcu din el douăsprezece grămezi mari și ștergându-și paloșul, îl nuse în teacă și plecă.

Văzută-a el multe și multe minunății și nu știa ce să facă, să meargă înainte sau să

se întorcă înapoi, căci țipenie de om, ca mai ba.

Și pe când sta el așa pe gânduri, eată deodată că aude un glas cântând așa de dulce, de țî venea să nu mai mori, și tot mergând spre cântec, văzu un palat mai mare și mai minunat decât toate, căci acela era palatul balaurului și suindu-se pe niște scări, intră înăuntru iar podoabele și strălucirile îi luară ochii, și deschizând o ușă, văzu o fată frumoasă despletită cu un păr lung și aurit, care sta și să uita cum să jucău prin casă un ogar și un epure de aur.

Văzându-l fata, îl întrebă: cine este și de unde vine?

Atunci spuindu-i el toată pătania, cine este și prin ce întâmplare a ajuns el acolo, fata de bucurie mare ce a avut, l'a sărutat de trei ori, făcându-l de trei ori mai frumos, și după aceea i-a zis:

— Noi suntem aicea trei surori, toate fete de împărat pe care balaurul ne furase, mergi acuma și pe la ele, spune-le că ai fost

pe la mine, ia-le cu tine, și întorcându-te pe aici vino să plecăm.

Și mergând el în o altă odă, găsi pe sora a doua, mult mai frumoasă decât cea dintăi și întrebându-l că de unde este și ce caută, i-a spus și acesteia totul, iar fata i-a sărit de gât și l'a sărutat de trei ori și l'a făcut de trei ori mai frumos, și după ce lua dela aceasta o cloșcă cu puii de aur care umblau și ciripeau prin casă, după spusa ei, plecă să vază pe sora a treia.

Ajungând acolo remase încremenit, căci atâta frumusețe nu mai văzuse el cândva, și nici că s'ar mai fi aflat altceva cumva așa, și la întrebarea ce-i făcu ea, spuindu-i toată pătania lui, câte a făcut, cum și ce fel au ajuns până să omoare balaurul, fata de bucurie l'a sărutat de trei ori, și l'a făcut atâta de frumos că la soare te puteai uita dar la dânsul ba, și luând-o și el în brațe și sărutându-o, i-a zis că a hotărît să o i-a de soție și-i spuse să se gătească să meargă cu el pe la surorile ei, și să plece cu toții căci frații îi așteaptă.

„Cauzele“ proceselor la poporul nostru.

de Ioan Pampu.
(Urmare).

Celor ce m'ar întreba că ce e cauza, de unii au moși late și mănoase erezite dela moși și strămoși, pre când averuț noastră e îngustă și puținică, le răspund, lăsați-vă pruncii să meargă la școală și vor ști totul.

Ia școală vor afla ce au să urască din obiceiurile noastre, dar vor afla și arma pre care manuându o și noi Români barâmi în viitor, ne vor putea croi o mai bună soarte, încât lumea aceasta și viața să nu ne fie tot numai o vale a plângerii și moșioara o coastă cu surupături, ci un plai ales și desfătător!

Apoi decă ar fi să ating acum și numai o pagină din istoria neamului nostru, din care să aflați de căderea strămoșilor noștri și pe urma rămânerea noastră îndărăptul altora pe toate căile n'aș face alta, decât v'aș umplea ochii de lacrimi și inima de suspin. În istoria neamului nostru să află multă jale...

Scopul meu nu este însă acesta, ci din contră să vă spun că acest popor a scăpat de robie și din lanțul timpurilor trecute; să poată mișca liber și desvolta liber în aceasta scumpă patrie...

Atâta amintesc acum că lăcașul acestui popor rămas orfan de tată și de mamă a ajuns a fi multă vreme numai codrul cu poienile sale. Era frate acest popor cu codru și cu frunza codrului, de aceia își toarnă jalea până în ziua de azi în fluier și-și începe doina mai tot numai cu frunză verde. Străinul când întâlnea pe Român în codrul des, nu-și putea lua ochii de pe mușchi vânjoși ai acestuia și privea cu amar la »peptul lat de aramă« al doinitorului gândindu să: »să aibă Românul carte; să știe Românul cine au fost strămoșii săi și să ajungă Românul încă odată la largul... cum și-ar mai frânge pe Burcuș și pe Tălian.

Pe încetul am ajuns însă, abia de câțva ani, a avea și noi școală, și ne-am ridicat mult. Și doar în aceștia câțiva

ani am fi înaintat și mai mult, dacă n'ar fi moștenit poporul nostru părerea greșită, că școala te face »domn« și că domniile noștri nu sunt decât jupânii poporului, cari nu sufer alătura cu el, nu cugetă pe o formă cu el, ci — zice poporul — că unii din cărturarii noștri sunt numai niște pângăriți, cari ca lipitoarea, îi place să sugă numai sudoarea feții lui, fără de al povățui, sfătui și ajuta în lipsele sale.

Da, vor fi și astfel de lipitori ai neamului. Despre marea parte a învățătorilor noștri însă nu să mai poate susține așa ceva. Dovadă că în locurile acelea, unde cărturarii poporului dau dovadă că întru adevăr sunt ai lui, ai poporului, din a cărui opinecă s'au ridicat, zic, acolo poporul vede în cărturarii săi pe adevărații apostoli ai înaintării și deșteptării, îi ascultă cu drag și îi urmărește prin foc și apă.

Cu deosebire în timpul din urmă poporul s'a convins, că unii din cărturarii săi sunt în stare a-și jertfi libertatea și viața lor chiar pentru popor; iar dacă poporul va asculta glasul cărturarilor săi, să va adeveri vorba învățatului nostru Tichindeal: »minte, minte, minte, mărită națiune Română — adevărați mîntea, și nu va fi alta mai aleasă decât tine!«

Căci după poporul nostru, și azi toată lumea să bate ca să fie domn și stăpân peste el, pentru că toată lumea știe că Românul e harnic și câștigător, apoi și aceia o știe lumea, că un mijloc mai puternic de a putea supune pe cineva nu este aital, decât al robi materialicește și al ținea la întunec.

Când va ajunge însă să înțeleagă odată tot Românul că și el este om în lumea aceasta, dorind a deveni grădinar deștept și pricepător, când va ajunge să cunoască tainele naturii, ce sunt închise între păreții școlii; când își va putea curăți inima sa de putregaiul puturos al neștiinței, din care isvorește ura, pisma, minciuna și alte răutăți — îmbrăcându-se în haina purpurie, în vesmântul frumos al adevărului, dreptății și iubirii de Dzeu, — atunci și numai atunci vom putea pricepe întogmirea naturii de care am vorbit la început; numai atunci vom putea înțe-

lege cu toții armonia adevărată mersul regulat al lucrurilor din lume.

Dar până nu să va întâmpla aceasta, până când vom privi învățătura cea scumpă ca o povară pe capul nostru, până când nu-și va curăți tot natul inimă sa de năravurile rele, cum sunt: pisma, ura, minciuna, trafia, beția, curvia, lăcșul sau podoabele, iubire de sine și ce este al său numai și altele, cari nu să pot încuiba decât în inima celui ce fuge de carte, de școală și în inima îngâmfatului întunecat la ereri, pe care de multe-ori acestea năravuri rele și urite îl ajută încâtva să scipească în fața oamenilor pentru un timp oare care cu picioare de fer și mâni de oțal, — zic până când nu să va trezi tot natul să alerge cu sete după învățatură, căutând a să lumina pe ori-ce cale, în tinerețe nmlând la școală, iar mai târziu luând parte la adunări, reuniuni, cetind cărți folosite și ținând o foaie în casă sa, care pe omul fiecare mult îl poate lumina, — până atunci va rămânea treaba că numai unii — pretinii învățătorii — să poate esclama cu inima curată ca cristalul: »Doamne, frumoasă e lumea aceasta, frumeeasă și desfătătoare pentru cel ce are ochi să vadă și minte să înțeleagă!«

Căci da, veacuri dearândul a îngenuchiat poporul nostru sub povara unor grele sarcini, aruncate mai mult de soarte în spinarea sa, lucru, care explică în deajuns rămânerea acestui popor în urma altor popoare cu un trecut mai puțin șgomotos, ca să nu zic chiar părținite de soarte.

Bă încă cine știe unde și la ce ar fi ajuns popoarele Europei mai înainte de azi, dacă nu erau mușchii vânjoși ai poporului nostru cu »peptul de aramă« cum cântă poetul, și dacă acest popor nu era dotat dela natură cu darul de aș ști turna din toată inima jalea fără sfârșit în frunză sau în fluer... cântându-și doina, fără temere de perire, apărând în acelea veacuri dearându-l, pentru sine numai ceace au mai putut: inima și sufletul... era pentru mulți alții avatul lor de azi, pe care cine știe nu l'ar fi risipit d. e. turcul sau tatarul...
(Va urma.)

Și când era să easă din casă, eată că își aduce aminte fata că uitase să-și i-a furca ei de aur cu fusul și fuiorul de aur care singură torcea după plac și din care nu să mai mântuie niciodată, și torcea așa de subțire de nici chiar firul păianjenului n'avea a face, și luând-o cu el, plecară pe la surorile celelalte și luându-le și pe ele cu toate ale lor cu multe și scumpe odoare, trecură ear pe la fântâna pe lângă leșurile balaurului și ajunseră la odgon, și apucând de el, îl scutură cum ca să dee de veste fraților lui.

Atunci, suind el pe fata cea mai mare în ciubăr i-a zis:

— Când vei eși la lumină, spune fratelui meu cel mai mare că ești a lui de nevastă și să dee drumul ciubărului inapoi să ne sue pe rând și să ne scoată pe toți de aicea.

Și făcând el semn, începură frații de afară a trage, a trage, și când văzură ei că scot o fată așa de frumoasă în loc să scoată pe fratele lor, nu le venea a crede, ci socoau că este o vedenie de pe cea lume, dar

după ce le spuse totul fata de împărat, cum s'a întâmplat cu fratele lor și cu balaurul, și cum surorile ei și cu fratele lor așteaptă să-i scoată și pe ei, frații dădură drumul din nou ciubărului, și acum scoaseră afară pe sora cea mijlocie, și aceasta, spuind că este a celui al doilea frate, s'a bucurat mult când a văzut-o așa de frumoasă, și dând drumul ciubărului, scoaseră afară pe sora cea mai mică, și când văzură ei pe a treia fată de împărat așa de frumoasă și care era menită pentru fratele lor cel mic, le fu atâta de ciudă pe ei, încât hotărîră să-l lase acolo în groapă singur ca să moară de foame.

Dând dar cu gândul acesta drumul odgonului, și suindu-se și fratele lor în ciubăr fără nici-o grije, le făcu semn să-l tragă și pe el afară, și scoțându-l frații lui până la jumătate să opriră, și plecându-se cel mai mare spre el a zis:

— Măi frate, noi avem să ținem odgonul, uită-te în jos, vezi două oi, una albă și una neagră, dacă tu vei sări pe cea albă, noi te vom scoate afară, ear dacă nu, te vom lăsa

acolo ca să-ți putrezească ciolanele, căci mult rău și mare batjocură ne-ai făcut nouă, ear fratele lor, hodoronc, tronc, hop țop, ba pe una ba pe alta sări sermanul tocmai pe cea cea neagră, ceace văzând frații lui nu mai puteau de bucurie, și luând fetele cele de împărat cu ei, merseră acasă și spuseră tatălui lor ceace s'a întâmplat, ca adică vroind să scoată și pe fratele lor din groapă, de greu ce era încărcat ciubărul cu averi multe, s'a fost rupt odgonul și fratele lor a perit.

Auzind acestea împăratul, să scârbi foarte mult, puse sac cu cenușă în cap, și toată ziua să bocea, încât și petrelor le vine a plânge; nu zic, să pricepea el bine că frații lui au căutat înadins să-l omoare din pisma ce aveau; dar de, ce era să facă? Răbda sermanul, căcă așa era scris să răbde, ear pe feciorii lui cei doi, nu-i ținea acum pământul de bucurie căci își ajunseseră scopul lor cel negru, toată ziua șugueau cu cele două fete de împărat, căci cea a treia a fratelui lor să cernise cu gând să se ducă la călugărie.
(Va urma.)

Cum să îngrijim buțile.

În multe părți ale țerii sunt încă destui economi, cari nu știu tracta buțile și din această pricină vinul așezat în ele primește gust sau miros neplăcut, căci totdeauna vinul capătă mirosul vasului în care să ține. De aceea vinul să se păstreze numai în vase deplin curate, fără miros străin și îndeosebi fără miros de mucezală.

Buțile nouă să opăresc de câteva ori cu apă feartă, pentru că cu ajutorul aburilor să curățesc mai lesne și mai bine. După aceea să umplu cu apă rece, care să reînnoiește la fiecare săptămână timp mai îndelungat.

Alt mijloc este următorul: să opărește butea cu apă feartă, în care e de a să pune și puțină peatră acră. Cu această amestecătură butea să clătească bine, lăsându-se în ea câțiva timp și spălându-se apoi cu apă rece. În urma acestora să opărească din nou cu vin tulbure; acesta însă nu e bine a să răci în bute. După acestea iară să spală bine cu apă rece.

Alții urmează altă cale: opăresc buțile cu var ars, care să stinge în ele cu apă. După ce clocotirea a încetat să mai toarnă apă, subțind astfel varul cât mai bine. Urmează clătărirea buții, care trebuie să rămână astupată timp mai îndelungat. Butea să spală de var cu apă ferbinte, apoi să opărească cu vin dar acesta să spală cu apă rece.

Mai ca și varul stâns folosește apa ferbinte, în care să topește multă sare.

În buțile nouă să nu se pună vin vechiu, ci numai must, pentru că gustul de lemn să așeză deodată cu drojdiile la fund.

Mult mai bune decât buțile nouă sunt buțile vechi, în cari s'a ținut deja vin și cari încă sunt de a să curăți în regulă, chiar și de s'ar fi golit vinul din ele numai atunci când sunt de a să umple cu must. Buțile vechi să opăresc bine, spălându-se apoi cu apă rece. Bine ajută o mână de sare, ce s'ar pune în apa de opărit, care nu e bine să se răcească nici odată în vas, ci trebuie să se verse înainte de a să răci, spălându-se numai decât butea cu apă rece.

Nepunându-se vin numai decât în butea, ce a fost opărită și spălată, aceea să se uște bine, afumându-se numai în stare uscată cu pucioasă, după care să astupă bine și să ține în loc svântat.

Buțile cuprinse de mucezală albă să pot curăți, cum s'a spus mai sus, stingându-se în ele var, și după ce s'au împlinit toate cele spuse, afumându-se cu pucioasă și astupându-se. Buților, în cari avem să punem must, și mai cu seamă de cel cam acru, nu le dăm pucioasă, căci aceasta interzice ferberea și limpezirea vinului.

Pentru mai buna curățire a buților mucezite, în apa ferbinte să pune și puțin vitriol.

Alt mijloc pentru curățirea acestor buți este următorul: boștinele aduse dela teasc să lasă să fearbă amestecate cu apă în aceste buți, în cari apa trebuie să ajungă până la gaura cepului (pipei).

Sau: butea să arde cu paie pe dinlăuntru, răzându-se apoi bine și opărindu-se de 2—3 ori cu apă ferbinte, după care să spală cu apă rece.

Buțile, în cari a fost vin oțătit, să ard pe dinlăuntru, după aceea să stânga var în ele, opărindu-se bine și ținându-se timp mai îndelungat în ele apă rece, care trebuie încoită adese-ori.

Butea, în care a fost spirt ori rachiu, să poate umplea cu must, după ce a fost spălată bine, dar vin vechiu să nu se pună în ea.

Buțile cuprinse de mucezală galbină nu să mai pot mântui de miros, cum și cele în cari s'a ținut oțat și bere.

Vasele, în cari a fost vin, să spală bine, să pun de să uscă, să afumă cu pucioasă, să astupă bine și așa să țin la loc svântat. Când e să se bage iarăși vin în un astfel de vas, trebuie să se spele din nou, ca să iasă mirosul de pucioasă.

Un vas, în care îndată ce s'a golit vinul din el, e de a să pune alt vin, nu să mai afumă cu pucioasă, ci numai să spală bine, iar dacă vinul a fost înflorit, la toată întâmplarea vasul să se opărească și curețe cât mai bine.

Chiar și vasele goale trebuiesc ținute curate, și nu numai pe dinlăuntru, ci și pe dinafară, căci muceza se spre pildă pe dinafară, muceza să trage prin doage și înlăuntru vasului.

Cu băgare de seamă trebuie să fim și la împregiurarea, că ce vin urmează a se pune după altul. După un vin mai rău, nici odată să nu se pună un vin mai bun. Din contră după un vin bun să poate pune și unul mai de rind sau iarăși bun.

Ce să mâncăm și cât să mâncăm.

Omul, prin constituția lui anatomică, are mâșele mai lungi ca ale cânelui, care să hrănește numai cu carne și mai scurte ca ale bouului care să hrănește numai cu ierburi. Prin urmare el trebuie să se hrănească amestecat și cu carne și cu verdețuri. Corpul omului nu e decât o mașină, stomacul este cuptorul, iar nutremântul materia de ars. Cu cât un om muncește mai mult, cu atât trebuie să mănânce mai mult. Este mare lucru a ști valoarea fiecărui nutremânt, și a ști ce trebuie să mănânci. A ști să mănânci este a ști să trăiești.

Pâinea, laptele și ouăle conțin toate materiile, trebuincioase nutririi, sunt nutrimente complete; după ele apoi vin: orezul, cartofii, fasolea, linte, bobul, carnea de bou, de oaie, de vițel, de porc, de puș, de miel, și legumele verzi.

Zahărul este unul din nutrimentele importante, fiind că dă putere organismului; întocmai ca cărbunele de pământ când să pune în cuptor, dă căldură multă, arde bine și ușor și nu lasă nici o rămășiță. După ori ce oboseală, în timpul sforțărilor muschilor este bine de a lua cât de mult zahăr, sub ori ce formă.

Peștele conține fosfor, care e de trebuință oaselor și creierului. Este un nutremânt bun și ușor când este proaspăt. Să recomandă copiilor cari cresc și persoanelor care lucrează mult cu capul.

Laptele acru (iaurtul) după profesorul Mechnikoff, conține un microb

bună viață e capra, că dă lapte și înainte de-a făta.

Mergea un român cătră oraș. Pe cale să întâlnește cu un om, care jumătate era îmbrăcat domn, jumătate țăran. Să socoti bietul român cum să-l agrăiască, că de i va zice domnule să va supăra, de-i va zice bade iar să va supăra.

În sfârșit ajunge aproape de el.

— »Bună ziua om de omenie« — îl salută românul.

— »Măi eu nu s om de omenie, ci domn« — îi răspunde celalalt.

— »Apoi iartă domnule, că eu n'am știut că dacă ești domn nu ești om de omenie.

Românul ședea în crișmă cu mai mulți prietini. Odată vine un copil al său în grabă și-i zise:

— »Tată vin-o acasă că avem un băiat.

— »Să trăiască« strigă românul, și-i zice copilului să se ducă.

Peste puțină vreme vine băiatul iară;

VESELIA.

— Foia glumească a »Foi Poporului«. —

Ion la gramofon.

Culesse de Petru O. Orlățeanu.

Lume multă era strănsă;
Să asculte-un gramofon
Și 'ntre ceice stau în juru-i
Sta mirat și badea Ion.

Gramofonul cum e data;
Îți cânta, striga, rîdea;
Badea Ion, făcându-și cruce
Sta în loc, să minuna.

»Ptiu! ucigă-l sfânta toacă,
»Ptiu! ducă-se pe pustiu;
»Am văzut feștit pe dracu,
»Dar acum îl văd și viu!

Părintele auzindu-l

Dă, colo să-l cumințească:

— »Nu e dracu măi Ioane,

»Că-i mașină omenească.

— »Ce mașină? — Ai de griji

»Că te părăsc la vlădicu;

»De nu-i dracu poruncește-i

»Ca să cânte: »cherovicu«.

Părintele prins cu ușa

A tăcut mai b'n' mulcom;

Lumea însă știți ce zice?...

»Hei!... Cuminte om îi Ion!

Țigănești și românești.

Să duse țiganul la târg, să și cumpere o capră. După ce o târguise, întrebă pe vânzător, dacă e de fătat capra? Acesta-i răspunse, că e de fătat și că mai are numai două săptămâni. Aduse deci capra acasă și o dete în turmă. Țiganul căuta în toată sara capra la uger. Peste 2 săptămâni capra a fătat, însă păcurarii li ascunseră iedul. Venind sara capra acasă țiganul o căuta și văzu că are lapte, Bucuria lui. La o săptămână păcurarii-i sloboziră și iedul. Când văzu țiganul, că vine capra și cu ied strigă: — »Măi, că

(viermulet) care ucide pe toți microbii răufăcători din mațele noastre, care sunt cu milioanele.

Varza, bun nutremânt, numai pentru stomacuri tari căci să mistue greu.

Cartofii (crumpenele) sunt pânea săracului. Sunt foarte buni chiar la persoane bolnave de reumatism. Când sunt gătiți cu unt și cu brânză, sunt nutreminte bune.

Pătrânjelul înlesnește eșirea udului și este întăritor; tot asemenea și urzicele. Usturoiul înlesnește eșirea vermilor din mațe, dar face rău la boale de piele.

Fragile și smeuza conțin acid salicilic. Fac bine la persoane bolnave de reumatism:

Pericile sunt fructele diabeticilor; merele sunt liniștitoare nervilor și mistue mâncarea mai ușor; smochinele sunt bune la persoane bolnave sau slabe de pept. Migdalele, nucile și alunele te îngrașă.

Strugorii regele fructelor, sunt foarte buni prin zahărul ce conțin, putându-se face cură cu ei sau cu zeama lor. Cei înghețați, au pierdut din valoarea lor de nutriție.

Cafeaua și ceaiul sunt întăritoare ale inimii. După o muncă cu capul sau cu trupul, sunt foarte bune, căci te restaurează de oboseală, și te înviorază.

Apa este cea mai însemnată din alimentația omului, fiind că toate țesăturile din corpul omului sunt compuse din patru părți apă și 5 părți tari. Cantitatea de apă eșită din organismul nostru zilnic este aproape de 3 litri, adică prin rinichi sub formă de urină, prin piele sub formă de sudoare, și prin plămâni sub formă de aburi de apă. Cu nutrimentele ce le introducem în corp, nu aducem decât aproape 1.500 grame apă, așa că ne mai trebuie să introducem prin băutură încă 1.500 grame apă. Pentru a servi la băutură, apa trebuie să fie de bună calitate, limpede, proaspătă și curată, fără miros, să fiarbă bine legumele și să facă clăbuci (zoale) cu săpunul. Când cineva nu e sigur de calitatea apei bune, trebuie să o fiarbă într-o sticlă bine astupată, pusă într'un vas cu apă, și apoi

răcită. Putem să o întrebuițăm fără teamă.

Vinul luat după mâncare, în doză moderată, dă putere mușchilor; este bun la persoane cari muncesc cu corpul. Altfel, beut mult produce boale.

Nu toate nutrimentele noastre intrate în corp, folosesc deopotrivă la fiecare om, sau să absorb în sânge. La unii să absorb aproape toate și sunt grași. Alții mănâncă și mai mult și sunt slabi dovadă că mașina omenească nu este în regulă, este, bolnavă.

Afară de acestea mâncările ca să poată folosi, trebuiesc bine gătite, după gust și obicei, și să cunoaștem unele reguli, dela care să nu ne abatem nici odată. Astfel nici odată să nu ne încărcăm stomacul, mai mult decât poate el mistui; să te scoli flămând dela masă, mai bine de cât prea sătul. Un stomac puțin încărcat, face inima ușoară; altfel este greoiu și posomorit, și creierul nu mai poate lucra bine. La mâncare să nu fim grăbiți, să mestecăm bine alimentele, ca să nu fie silit stomacul să facă aceasta. A mânca încet este a trăi mult, zice un proverb. Să avem ore hotărâte la mâncare; regularitatea îi place foarte mult naturii și tuturor organelor.

Cumpătarea în genere să ne fie regula la mâncare și băutură, pentru ca organismul să fie sănătos, și să întrebuițăm ori câtă apă pentru băutură și spălătură.

Gura și dinții trebuiesc curățiți, dimineața mai ales, căci rămânând resturi de mâncări să pot infecta și produce vătămări organismului. Toate preparațiile de spălat sunt bune; cea mai simplă și mai economică este săpunul ordinar, frecând peria și apoi dinții, apoi clătindu-ne cu mai multe ape în gură.

Albina.

Dr. Const. An. Macri.

NOUȚĂȚI.

— Dimisia d-lui Goga din postul de secretar al »Asociațiunii« a fost — după cum suntem informați — respins.

— Agrarienii austriaci pentru convenția comercială cu România. Alături dimineața a fost convocată o conferință va-

mală la Viena în care s'a discutat cestiunea convențiilor comerciale cu statele balcanice și proiectul de lege prin care guvernul e împuternicit să încheie astfel de convenții. Primul ministru Bienerth a avut o lungă convorbire cu agrarienii în această privință, în timpul căreia aceștia au declarat că nu vor avea o atitudine ostilă acestor proiecte de legi, fiind convinși că convențiile comerciale cu statele balcanice și în special cu România sunt absolut necesare în interesul monarhiei.

— Sienkiewicz pentru neamul seu. Celebrul romancier Sienkiewicz a întrebat celebritățile din lume ce părere au despre lupta de exterminare ce o duce Germania contra Polonilor. El publică acum răspunsurile pe cari le-a primit, într'un mare volum. Intre cei cari au înfierat această politică germană să fiă d-na Adam, d-nii Brieux, Claretie, Ernest Daudet, Flamarion, de Gucernatis, Mantegazza, Tolstoi.

— Sănătatea d-rului Lueger. Din Lovranani s'a scris că starea sănătății d-rului Lueger, primarul Vienei, e din ce în ce mai bună. Vederea, care în vremea din urmă îi slăbise aproape cu totul, revine din ce în ce. Primarul face numeroase excursiuni și ia parte la diverse serbări, fiind pretutindeni salutat de amicii și admiratorii săi.

— De-ale Americel. În un număr de mai nainte am arătat legea cea nouă de emigrare la America, pe temeiul căreia sunt respinși toți emigranții, cari au ceva scădere corporală s'au n'au bani în suma recerută etc. Cetim acum în foile americane, că pe temeiul noii legi, au fost respinși în luna August 129 de emigranți din Ungaria și trimiși acasă. Intre ei sunt și 2 Români. În legătură cu aceasta amintim, că din comitatul Solnoc-Dobâca și-au scos pașapoarte pentru emigrare în Aug. 188 de inși, plecând cei mai mulți la America, iar mai puțini în România.

— Medicii cehi după cum i-se scrie »Tribunei« din Arad, au pus la cale cel mai aspru boicot în contra doctorului Kurka, singurul medic ceh care a luat parte la congresul din Budapesta, numai ca să nu-și piardă taxa de înscriere plătită înainte. Decanul facultății de medicină din Praga l'a invitat »să-și spună părerea« asupra purtării lui. Societatea medicilor va lua de sigur o hotărâre în cauza asta! — În urma hotărârii noi, ca la viitoarele congrese numai națiunile cari au statul lor, să aibă secții separate, s'au indignat neșpus și medicii poloni, și s'au declarat solidari cu ceilalți slavi.

— Scotus Viator, eruditul scriitor englez și prietin al naționalităților din Ungaria, pregătește, precum anunță ziarele maghiare, o nouă scriere despre situația politică din Ungaria pe baza experiențelor făcute în recentul său turneu prin ținuturile locuite de naționalități. La scrierea acestui op Scotus Viator a cerut și concursul mai multor fruntași ai naționalităților.

— Tată vin-o că mai avem un copil.
— »Să trăiască și acesta«, și iar trimise băiatul acasă.

— Mai târziu iar vine băiatul:
— »Tată vin-o, că avem și-al 3-lea copil.
— »Asum mă duc — răspune românul, că mă tem că de-oi mai sta, mai vin.

T. Stoia, junele.

Sărindarul țiganului.

Un țigan odată cei venise lui li crăpa odată să se ducă la popa să-i facă și lui sărindar. Ducându-se la popă li spuse pricina venirii sale. Popa vrând să-și riză de țigan li zise:

— Vino încoace țigane. Și-l băgă în biserică; stăi colea puțin să mă duc să iau sărindarul să ți-l dau. Să ducă popa și i-a trei viesperi li băgă țiganului pe furis în sân și-i zise:

— Strânge bine haina măi țigane să nu scape sărindarul.

Mergând al nebun de țigan la drum s'au pus viespii pe el. Țiganul zice:

— Sărindar stăi!... Merge ce merge viespile iar li înșepă: Țiganul: Sărindar stăi că zic acum... dar de surda viespile urma mereu cu înșepatul. Ne mai putând răbda țiganul de durere zise:

— Sărindar firea al dracului cu cin' tea făcut și cu cine o mai face.

Țiganul la primărie.

Să ducă un pui de țigan să fure prune din grădina unui Român, dar hoțul de păgubaș îl vede, și punând mâna pe el, li trage o păruială de vedea tot stele verzi... Aude tatăl dănciucului pățania fiului său, și hai... pornește la primar, să-l joace el pe Român. Spune și spune țiganul toată șiretenia de li-să urise și primarului de atâta gârăială pe capul lui. Văzând primarul că țiganul n'avea martor, și nici nu-l lasă în pace, ce să gândește? chiamă pe dănciucul bătut și-l întreabă, în auzul tuturor:

— Bine, mă, haramida dracului, tu acolo erai când te-a bătut creștinul ăsta?

Dănciucul, fără să gândească răspunde repede:

— Bha, nu heram hacolo, nu, mânchate-aș; nu heram zhău. Numai aveam de gând să mă duc!...

Om iscusit.

Unul să prinde pe orice că el, legat la ochi fiind, cunoaște după gust, toate felurile de vin, din orice localitate ar fi ele. Bună oară, cunoaște care-i vin de Țalna, care-i de Măderat și așa mai departe.

Rămășagul să făcu. Fu legat la ochi și i să puse înainte pe o masă în câte un păhar, toate felurile de vin, ce avea un negustor vestit în p. vnița sa.

Ce i tună însă unuia prin cap, că printre felurile de vin puse și un păhar cu apă.

Iscusitul nostru își dădu părerea, gustând, despre toate felurile de vin și în adevăr că le ghicea pe toate. Când însă ajunse la păharul cu apă, gustă odată, gustă de două ori; își suge buzele și apoi zise:

— »Pe acesta nici că-l cunosc! În viața mea n'am mai băut astfel de vin«. S'a perdat rămășagul.

— Logodnă. D-soara Elena Theil și dl Nicolae Roșca, culegător de litere în tipografia noastră, ambii din Sibiu, și-au serbat logodna Duminecă în 19 Sept. n. 1909.

— Convențiile militare. Correspondentul ziarului »Minerva« a avut o convorbire cu o persoană, care în timpul manevrelor dela Gross-Messersitsch a fost atașată pe lângă curtea imperială. Acea persoană a declarat, că s'a remarcat atât de atașării militare cât și de ambasadorii străini că principele moștenitor al Austriei s'a întreținut foarte mult cu șeful statului major român, general Crăniceanu și s'a ocupat aproape exclusiv numai cu dânsul.

Atitudinea principelui moștenitor s'a remarcat cu atât mai mult cu cât să știe cât de sever e ceremonialul casei habsburgice. Împăratul Wilhelm a avut de asemenea o atitudine foarte afectuoasă față de șeful statului major român, cu care suveranul german s'a întreținut mai mult timp. Impresia generală a fost că cu ocaziunea vizitei principelui moștenitor la Sinaia s'a încheiat cu România o convenție militară de mare importanță.

— Reorganizarea mănăstirilor române. Mitropolitul Primat s'a folosit de concediul ce l'a avut pentru a vizita mai multe mănăstiri din Franța, Germania, Italia și Elveția. Înaltul Prelat își propune să dea mănăstirilor din România o nouă organizație, care să fie de folos societății, cum e aceea a mănăstirilor din străinătate.

— Mare mizerie în Mexic. Consulul general american din Mexico anunță, că în urma recentelor inundații au scăpat cu viață 10.000 de oameni. Foarte mulți nu au nici unde a să adăposti. Mai multe mii de familii să află pe vârful unui munte, unde sunt complet izolate, neavând ce mânca.

— Nașterea unui monstru. Femeia Petra Marin Buflă din comuna Măgura a dat naștere unui copil de sex masculin cu numeroase organe asemănătoare cu ale pasărilor. Astfel partea superioară a gurii este în forma unui cioc de rață, lipsindu-i cerul gurii. Organele respiratoare ale nasului sunt unite împreună cu buzele cari sunt tăiate în dreptul încheieturii gurii până lângă umărul obrazului și dau astfel nasului forma unui nas de rămător, este astupat și să saltă în sus când pruncul respiră. Partea superioară a gurii este normală. Copilul trăește dar nu poate fi alăptat, mama sa de asemenea trăește.

— Papa și Apponyi. Să anunță din Roma, că clerul greco-catolic prin mitropolitul dela Blaj s'a adresat la Vatican, rugându-l pe Papa Piu X să intervină pe lângă Maj. Sa Monarhul, să se revoace ordinul de maghiarizare al ministrului Apponyi, care înlocuiește limba română cu cea maghiară și în învățământul religiei școlărilor primare, în care micii elevi de abia știu limba lor maternă.

— Dr. Cook exploratorul polului nordic, lucră, cum să vestește, la sistemizarea materialului bogat științific, pe care l'a adunat în renumita sa călătorie. Surprinzătoare e vestea, că Dr. Cook n'a găsit pe »ceafa pământului« nici o vietate, nici sub microscop. Prin urmare acolo e de căutat locul ideal, unde infecții prin microbi sunt imposibile. Cu totul altcum e la noi, unde deja gura e un melegar a tuturor bacteriilor, cari ne sunt atât de stricătioși. Numai curățirea dinților cu un mijloc bun, ca »Kalodontul« ne poate feri de urmările neplăcute a le infecțiilor prin gură în urma bacteriilor.

— Uscăturile noastre. Dumineca trecută, în 5 Septembrie, după ce s'a sfârșit serviciul divin, capelanul protopopesco din Maria-Radna, Maximilian Micloș, care făcuse slujba, anunță credincioșilor din ușa altarului începerea noului an școlar, îndemnând pe Români să-și dea băieții la școlăle de stat, deoarece la una din ele a fost aplicată o învățătoare, care învață lucrul de mână și desemn, ceea ce la școala confesională nu să face, abstrăgând dela motivul, că învățarea limbii ungurești e astăzi »o trebuință nelcunjurabilă«. Credincioșii dădeau din cap miraiți, auzind cuvintele capelanului.

— Noi toți avem trebuință din când în când de un mijloc de întărire — pentru că munca e istovitoare. Un mijloc excelent de întărire e Emulsiunea lui Scott, care constă

cu deosebire din untură de ficat, care însă e foarte gustuoasă și chiar stomahul cel mai slab o poate mistui. Emulsiunea lui Scott să poate căpăta în toate farmaciile.

— Ordonanța lui Apponyi dă și către biserica sârbescă. Să anunță din Carlovit, că zilele trecute a sosit și acolo la adresa patriarhului Lucian Bogdanovic, ordonanța pentru catehizare, iscălită de însuși ministrul de culte și instrucție publică. Ba această ordonanță, în deosebire față de cea dată către mitropolia români, e mai înăspriată chiar și cu o nouă »rugare«. Ministrul anume să adresează patriarhului, să ia dispoziții, ca și în școlăle sârbești, băieților din clasele mai înalte să li se predea religia și în unguerește. Patriarhul Bogdanovic va convoca la 18 Septembrie un sinod episcopesc, care să-și spună cuvântul în chestie. Cuvântul episcopilor însă, după toate semnele va fi negativ, deoarece și biserica sârbescă, sprijinită de aceleași legi fundamentale ca și bisericile românești, este geloasă de autonomia sa.

— Aplicarea untului de ficat ca mijloc de sănătate, fost recomandat deja înainte cu 100 de ani de medici englezi, ca o medicină excelentă împotriva boalelor de glandule, scrofule, dureri reumatice, slăbiciune, anemie, tusa, oftica etc. Până în ziua de astăzi și-a păstrat această medicină renumele ei și nu lipsește din nici o casă ca deosebire în forma ei descoperită și pregătită de L. L. husen.

— Sălbătăcia unul Cazac. Din Petersburg să anunță că un Cazac beat, făcând parte din garda imperială, a pătruns Marți în localul de gardă și a omorât mai întâi sentinela și pe un copil de 3 ani, care să afla din întâmplare acolo. Cazacul a atacat apoi pe deșinții militari, cari lucrau în acel local, și a pătruns într'o spălătorie, unde a omorât mai multe spălătorese. Cazacul a măcelărit în total 8 persoane.

— Fotografarea în culori naturale erte ținută, care e pe cale a să realizeze. Nimic nu poate fi mai plăcut, decât să vezi culorile naturii ficsate pentru veci. Cu atât mai dureros va fi pentru acela, care orbite, să-și petreacă viața întreagă în o noapte veșnică. O ravisă medicală tocmai aduce știrea, că din pricina unei boale de dinți a orbit unul de tot la ochiul drept. Numai o îngrijire rațională a dinților cu un mijloc bun, cum e pasta de dinți »Kalodont« a lui Sarg, ne poate conserva dinții și să ne ferească de multe boale.

— Românii din Cernăuți vor avea școala românească de stat! — Cu anul școlar 1909/10 începe o epocă nouă pentru învățământul din Cernăuț. Greua problemă, mult discutată la conferințele învățătorilor, la organele școlare și la consiliul comunal, dacă s'ar putea admite oare înființarea școlărilor naționale, în sfârșit s'a rezolvat. Consiliul școlar superior a ordonat prin edictul său din 3 I. c. ținând seamă de postulările consiliului orașenesc, ca, la toate școlăle populare din Cernăuți, pentru băieți ca și pentru fete, să se înființeze clase paralele cu limba de instrucție românească, rusească și polonă. Dispoziția a intrat numai decât în vigoare.

Boala engleză

nimicește sănătatea copilului, dacă nu întrebuințezi un mijloc sigur.

Emulsiunea lui Scott

conține toate părțile constitutive trebuincioase pentru întărirea oaselor și providerea lor cu mușchi. O parte bună a EMULSIUNEI lui SCOTT, e, că în urma gustului dulce și plăcut e luat cu plăcere de copii. Chiar dacă nici laptele nu'l pot suferi, mistue fără nici o greutate EMULSIUNEA lui SCOTT.

Emulsiunea lui Scott

s'a dovedit în toate aceste cazuri că Emulsiune nelctrecută.

Garantat curat numai cu marca — pescariul — ca semn al procedurii lui Scott. 227 2—28

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 f.

Să capătă în ori și ce farmacie.

— Expoziția internațională, de vânat Viena, 1910. După cum să anunță, în cadrele acestei expoziție o să află loc și o mare expoziție de câni, unde să vor espune câni de cele mai nobile soiuri, atât câni de vânat cât și de lucu. Pregătirile decurg deja și să prevede, că vor fi espusi la 2000 de câni. Va fi deci o expoziție unică în felul ei, pentru a cărei aranjare s'au făcut multe jertfe. Un factor general pentru succesul expoziției e întreținerea atâtor câni prețioși. Nutrirea lor să încredință în seșința nu de mult ținută a reușianilor Kyaologice a istriace la destul cunoscutei firme Heinrich Tolsterer (Breveta Fattinger), care fapt înseamnă o mare încredere și o nouă garanță pentru nelctrecută calitate a produselor susamintitei firme.

— Un cerșitor — cu 100.000 franci. Zilele trecute a fost arestat în orașul Savana un cerșitor asupra căruia s'a aflat nu mai puțin de 100.000 franci în numerar și în hirtii de valoare. E în deobște cunoscut că meseria cerșitului înflorite mai cu seamă în Roma, unde cerșitorii cari stau pe la biserică își înzestrează fetele mai bine decât mulți aristocrați din societatea italiană.

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

S. u. Toate cele poruncite nu se pot implini. Cauzale le voi espune pe larg în o ep., precum și tăcerea mea. Te rogă, să grăbești coala roșie. Ai primit ep. din Posta? Faci? D. m'a asigurat să n'am teamă de complicații de felul celor amintite în ep. ta. Cât pot, păzesc.

Să poate căpăta în tot locul

Kalodont

27 29—42 a lui Sarg
oreasă de dinți nelctrecută de lipsă, păstrează
dinții curăți, albi și sănătoși.

Proprietar editor: Silv. Moldovan
Redactor responsabil: Ioan Imbăruș
Tiparul »Tipografia« Henric Meltzer.

Cea mai bună pogacea pentru câni

este și rămâne

Pogacea pentru câni a lui Fattinger

care dintre toate mijloacele de nutriție de acest soi posedă cea mai bună compoziție și efect de nutriție.

50 Kg. Cor. 28— 5 Kg. liber de porto Cor. 2-28

Puppy-Bisquit a lui Fattinger

pentru câni tineri.

50 Kg. Cor. 26.— 5 Kg. liber de porto Cor. 2-26

Prospecte libere de porto prin Fabrica de pogăci Fattinger patent pentru câni și nutreământ pentru găci H. Fattinger (proprietarul și întemeietorul fabricii) în Wiener-Neustadt.

Preste 250 de prime premii.

Mijloacele de nutriție ale lui Fattinger să pregătesc sub controlă veterinară. 104 19—26

Nr. 1031/909

285 1-1

Publicațiune.

Comuna Noul-săsesc (com. Sibiu) dă în arândă ca pășune de iarnă următoarele teritorii:

1. Pășunea mare, circa 700 jugăre.
2. Pășunea mică, circa 150 jugăre.
3. Pășunea bisericeii, circa 650 jugăre.

Durata arândii din 1 Noemvrie a. c. până în 1 Martie 1910. Licităția să va ține în 3 Sept. 1909, după prânz la 3 ore. Informații mai detaiate la primăria comunală.

Noul-săsesc, la 21 Sept. 1909.

Wallmen, notar.

Casă de închiriat

În comuna Csicsóholdvilág (com. Alsófehér) se află o casă de închiriat cu 2 odăi, 1 curte, celariu și grajd în stare bună. Susnumita casă se află în centrul comunei. Doritorii să se adreseze la

286 1-1 **Petru Nemeșu, înv.**

Un învățăcel

să primește la

Nicolae N. Tintea

287 1-5

Săliște (com. Sibiu).

De vânzare

90 19-

este o Poartă de casă în stare bună cu preț ieftin. Informații mai de aproape să pot lua la **Hotel Mihailu** Str. Turnului Nr. 11.

CAUT

un ajutor de notar versat în toate a-gendele notariale pe un an eventual și mai departe, locul este a să cuprindă cu 1 Octomvrie st. n. s. c.; oferte cu condiții de plată să se trimită administrației acestei foi.

224 2-3

PUBLICAȚIUNE.

Comuna BUNGARD dă în arândă pe trei ani moara comunală, începând cu 1 Ianuarie 1910 în 26 l. c. d. am. la 3 ore. Prețul strigărei 1560 cor. Vadiu 10%. Oferte provăzute cu vadiul recerut se primesc înainte de începerea licitației. Condițiile se pot vedea în orele oficiale la primăria comunală.

Bungard la 14 Sept. 1909.

N. Ciora
primar

225 2-2

N. Dregan
notar

**Steckenpferd-
Săpun de lapte de crin.**

Cel mai bun și mai moale săpun
pentru piele și contra pistruilor

Să capătă pretotindinea.

85 30-40

**Cheag natural în formă
de praf.****Important**

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai eficient mijloc pentru încheierea laptelui, chimice curat, întrece mult toate mijloacele de încheiere de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de materii fetide, colorate sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebunțate prin conservarea cheagului obișnuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături, cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Gallția, Bucovina și Ardeal la

M LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 135 15-26

M. LINDEMANN, Storozynetz (Bucovina).

APA HERMA

apă de fântână de isvor
chimice curată, impregnată cu acid carbonic.

Ca apă de masă inviorătoare și sănătoasă, e foarte gustoasă amestecată cu vin, sirup de smeură și zămuri de alămăie.

Să capătă în toate negustoriile mai mari, restaurante și cafenele și la proprietarul fântânei

148 14-

E. RUMLER

Sibiu, Schwimmschulgasse 4

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltanergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru
căroraș, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi
și procovățuri, portmonee și bretele solide

și alte

81 18-

articole de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

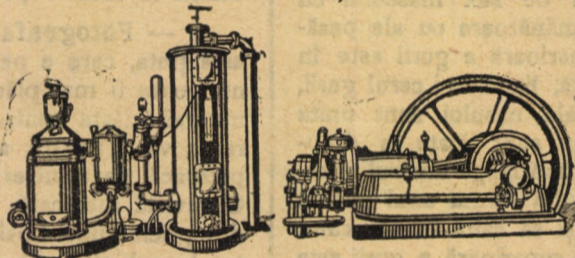
Comandele prin poștă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până
la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

ATENȚIUNE! Înainte de a cumpăra motor, adresează-te la noi, căci cele mai bune motoare pe lume sunt motoarele cu gaz sărac (Sauggas) sistem Benz cu focul sau de antracit sau cărbune de lemn sau de brichetă și cocs.

Să pot avea în ori și ce mărime.

Condiții favorabile
de plată.

Prețuri ieftine.
176 10-20

Motoară de benzin, gaz și oleu în cele mai simple executări; să pot folosi pentru scopuri de economie și industrie pe lângă garanță.

KALMÁR și ENGEL fabrică de mo-
toare și mașini

BUDAPEST, V. Lipot-körut 18 sz.

Cataloage gratis și franco.

Specialiști să trimit gratis.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu o o întemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigură în cele mai avantajoase condiții:

21 35-52

contra pericolului de incendiu și exploziune,

edificii de ori-ce fel, mobile mărfuri, vite,
nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asig-
urări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Vălori asigurate contra incendiului: 95,816.412 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

„PERFECT“ SEPARATOR

Cu mașinile de smântânit și de unt

putem să alegem din 23 de litre lapte bun un chlg. de unt, până când prin procedeul obișnuit ne trebuie 32 de litre de lapte. Prin mașinile aceste să poate sporî venitul anual al unei vaci bune cu 100 de cor. la an și pe lângă toate mai avem și lapte bun, curat și dulce și

zară, care să poate folosi în gospodărie foarte bine. Prospekte detaiate și prețuri la dorință să trimit.

Toate articolele trebuincioase pentru creșterea și grijirea vitelor să află în asortiment bogat, pe lângă prețuri ieftine la 23 33-52

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia,

Institut de credit funciar din Sibiu.

Plaza mare Nr. 3-5.

Imprumuturi hipotecare pe anuitați.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambli.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent contra intabulări și altă garanță.

Executarea

de ficare afaceri de bancă și de zarăne prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor scutate,

incasarea de cambli, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

Ingrrijirea de coale de cupoane.

Incasarea efectelor în depozit spre păstrare,

Inchirierea de resorturi de casse de fer

(câte depozite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 8 17-

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

„Anunț.“

Oare de limba maghiară ține un învățător diplomat pe lângă salariu modest pentru copii sau oameni mari. Adresa la administrația foii. 216 3-3

Voiești să te însori?

Suntem împuterniciți din partea mai multor dame (intre cari unele cu copii nelegiuți sau cu scaderi trupești etc), cu avere dela 5-500,000 cor. să le căutăm soți potriviți. Numai domni (și fără avere), cari au gânduri serioase și nu sunt împiedecați pentru o căsătorie grabnică să scrie pe adresa

L. Schlesinger

212 4-52

BERLIN 18, Deutschland

500 Coroane plătește celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: in farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gusteriței și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseșc: farmacia Lederhülger: Sighisoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco. 1 19-

Struguri de masă

de soiurile cele mai fine, dulci, mari la boabe, zilnic proaspeți din vie, pachet de 5 kg. Cor. 3.

L. Altnen

213 4-4

VERSEZ, Ungaria

Cărămizi și țigle

se află în magazinul nostru din Bistrița, piața Cailor Nr. 9. cu următoarele prețuri:

o mie de cărămizi	{	in magazin . . .	28 C.
		in wagon la gara din Bistrița . . .	34 C.
o mie de țigle (și repuri)	{	in magazin . . .	15 C.
		in wagon la gara din Bistrița . . .	16 C. 40 f.

Cărămizile și țiglele (șirepurile) sunt de calitate superioară,

lucrate și arse foarte bine,

din vestitul lut mălos ce se află în Bistrița.

Comandele cu calea ferată se efectuează prompt. Prețul se rambursează, dacă nu se statoresc altcum condițiile de livrare.

Probe la cerere se trimit.

Societatea acționară de cărămidărie

in Bistrița (Besztercze)

207 5-20

Pene de pat boeme ieftine!

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9.60; mai bune cor. 12.-; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.-; cor. 24.-; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.-; cor. 36.-.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire să admite pe lângă rebonificare de porto. 226 2-6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.

posta Pilsen, Boemia.

Căsătorie repede

doresc multe dame cu avere. Domni, chiar și fără avere, să se înștiințeze.

M. Rothenberg, Berlin N. W. 23:

136 8-52 Correspondență ungară.

Epilepsia. Cine suferă de epilepsie, nevoie și alte boale de aceste nervoase, să ceară o carte de deslușire, care să căpăta gratis și franco prin »Priv. Schwanen-Apotheke« 177 Frankfurt a M. (Germania). 10-52

O nouă speranță

de însănătoșare înseamnă progresul, cel mai nou al medicinei, pentru multe mii de morboși, cari până acuma cu toată folosirea a diferitelor medicamente nu s'au putut tămădui.

Dela introducerea electricității ca mijloc de vindecare a fost cea mai de frunte preocupare a savanților și cercetătorilor, să descopere o metodă cât mai perfectă în aplicarea acestei pūteri naturale, adecă o metodă care permite a să putea folosi cu succes la cât mai multe boale electricitatea și în acelaș timp un tratament propriu al pacientului.

Succese estraordinare să pot ajunge prin aplicarea »Bateriei Electro Vitalizer« și s'au ajuns în cazuri de: slăbiciune de nervi, neurastenii, reumatism, ischias, mistuire grea, astupare, insomnie, dureri de cap etc.

Toate esperiențele făcute prin această metodă le-am adunat în broșura noastră finută în stil popular, intitulată: »Tratat despre Elektro-Therapia modernă« și recomandăm cu stăru ință fiecăruia, care se simte nemulțumit cu starea sănătății, cetirea acestei broșuri.

Cu provocare la ziarul acesta sau trimiterea acestui anunț trimitem fiecăruia broșura amintită în plic, gratis și franco: 217 8-4

Elektro-Vitalizer, Institut medical de ordinațiune BUDAPESTA, IV. Károly-körut 2, Mezzanin 51.

Cupon pentru cartea gratis.

La Elektro-Vitalizer, instit. medical de ordin. Budapesta, IV., Károly-körut 2. Mezzanin 51

Rog a-mi trimite opul pentru bărbați sau femei: »Tractat asupra Elektro-Therapiei moderne« gratis și franco (in plic).

Numele: .....

Adresa: .....

Scrisoare de mulțumită!

Doamna Iosif Csuts din Iliia scrie la 15 Iunie 1909 următoarele: Preăstimate Dle Doctor! Cu bucurie îți aduc la cunoștință, că am ajuns cu aparatul acesta rezultate, la cari abea mă așteptam. Acum văd și eu ce aparat escelent e și îl pot recomanda ori și cui, cum voi și face-o la ocașiuni. Inainte de cură aveam astfel de dureri, încât imi perdeam pofta de viață, acum însă au trecut durerile. Insomnia și simțul de frică mi-au trecut de tot. Îți poftesc, din inimă, să vă trăiască Dzeu, să vă deie putere, să mai puteți ajuta la mulți.

O casă de închiriat

cu 3 încăperi, cu drept de boltă și trafic la
Aron Ienciu
in TICHINDEAL
234 1-1

De vânzare

să afli o casă de bărne acoperită cu țiglă.
Doritorii pot să se adreseze la proprietar
Ioan Stolcan
233 1-1 în Cristian (ulița Drumului Nr. 47)

Publicațiune. 280 1-1

Să afli la composesorii români din comuna Cașolț (comitatul Sibiu) 140 iugăre de pășunat și se arădează pe un period mai mic din 1 Noemvrie st. n. 1909 până în 25 Martie st. n. 1910. — Ziua de licitație va fi în 3 Octomvrie st. n. a. c. în cancelaria societății la 2 ore d. a. sub Nr. 134 la Constantin Mălai. Prețul strigării 180 coroane.
Constantin Mălai Ioan Tatu
președinte. cassar.

Nr. 1203/909 282 1-1

Publicațiune.

Primăria comunei Alsógerés (comit. Tárnavamare) publică prin aceasta, cumcă cărcima comunei să dă în licitațiune publică pe trei (3) ani după olaltă în 3 Octomvrie st. n. 1909 la 11 ore a. m. în casele primarului comunal.

Prețul strigării 400 coroane.
Condițiunile de licitațiune să pot vedea la primăria com. Alsógerés.
Alsógerés la 15 Sept. 1909.

Primăria comunală:

Bendorfean Galean
not. cerc. primariu.

Fabrica de mașine

AND. RIEGER, SIBIIU.

caută pentru birou un tinăr, care să știe perfect unguerește și românește să fie în stare a duce corespondența în limbile acestea, să se îngrijească de espadare și să servească mușterii în secția mașinelor.

Prezentare personală pentru informații detaliată este dorită. 231 1-3

Neintrecut

la boale scrofuloase, de glandule, anemie, boală englezească, boale de gât și plămâni, tusa, pentru dezvoltarea copiilor slăbănogi, rămași în creștere, este și se recomandă cura cu

untura de ficat cu jod și fier

a lui Lohusen, breveta „Jodella“.

Cea mai bună, efectivă, căutata untură de ficat. Ușoară și ușor mistuit. Prețul cor. 3.50 și 7. Cereți expres marca „Jodella“ și refuzați imitațiile. Singurul fabricant: Farmacistul VILH. LAHUSEN în BREMA. Să poată căpăta în toate farmaciile din Sibiu și jur.

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I.

Deposit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneză și pariziene. 86 26-

Vinuri de masă escelente,

litra cu 36, 40 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20

Rețru tipar responsabil Henris Meltzer.

La toți proprietarii, economii, morarii etc.

O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere locomobilele original „Otto Petrolin“.

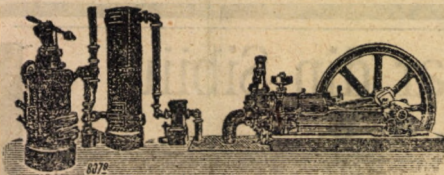
Sunt neîncunjurat de lipsă la treerat!

218 27-

Gata imediat pentru lucrare! Nu sunt scantei! De aceea nu e pericol de foc! Nu să recere mașinist cu esamen! In Transilvania și Ungaria la dorință să pot vedea puse în lucrare locomobile Otto ale noastre.

„Motoarele Otto“ originale în legătură cu Intocmirile de **Gaz sugativ**

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebunțare de cărbuni, bruni sau cocs de gaz, kauamgit sau cărbuni de lemn, ca material de foc.

Preste 775.000 de forță de cai!

pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale producției noastre.

Motoare mânate cu pocură,

Langen & Wolf,

fabrică de motoare

VIENA X. Laxenburgerstr. 53.

Representanț general

Andrei Török

fabrică de mașini, în SIBIIU.

Pentru

D a m e

este neîncunjurat de lipsă!

Cel mai bun mijloc cosmetic pentru fete.

CREMA MARGIT a lui Földes

depărtează deja după câteva zile pistruii, petele de ficat, bubite, miteseri și alte necurătenii ale pielii. Netezește crețele și schimbă ca prin farmec fața în albă, vioaie și tinerească. Prețul unui mic borcănel C. 1.— a unui mare C. 2.— Articli speciali de toaletă: Pondră-Margit C. 1.20, Săpun-Margit 70 fl., Pasta-Margit de dinți C. 1.— Apă-Margit pentru față C. 1.—

Per postă espedează cu rambursă sau trimițând banii înainte producătorul
CLEMENTE de FÖLDES, farmacist în ARAD.

Depozit principal în Sibiu în farmaciile: Fabriciu Guido, Meltzer Gustav, fabr.

de săpun, Meltzer Parfumerie, Molnar I. C., Morscher Carol,

drog., Carol Müller, Rumler Edmund. In Agnita: Pissel

și Schmidt, Fröhlich W. In Alba-Iulia: A.

W. Lingner. In Mediaș: Obert

Iosif

78 B 6-7

„AURORA“

Intreprindere Română în New-York 204 — W. 14 th. st. —

Director: **Dr. E. Lucaci.**

Fondată și încorporată conform legilor statului Illinois în anul 1909.

In toate afacerile referitoare la America, cereți deslușiri dela firma „Aurora“.

Banca Română „Aurora“. Dacă cineva dorește a trimite bani din America în țara veche, ori are bani de depunere să se întoarcă la banca română „Aurora“ din New-York 204 — W. 14 th. str.

Librăria „Aurora“ De doriți orice soi de cărți, de rugăciuni, de cetit, de învățat, cereți catalogul librăriei noastre care este cea mai mare și mai bogată librărie românească din America.

Dacă vreți să călătoriți ori în America, ori din America în țară, cereți deslușiri și cumpărați bilete de vapor dela întreprinderea „Aurora“ 204 — W. 14 th. str. New-York. Pe orice linie vă putem vinde bilet.

Dacă cumpărați dela noi bilet pe vapor veți primi adăpost în casa română de emigrare „Aurora“ 204 W. 14 th. str. care este singura întreprindere română încorporată după legile Statelor-Unite.

Toți Românii cari vin ori pleacă din America, ori sunt în America sunt rugați a informa biroul central „Aurora“ despre locul unde petrec ori unde s'ar muta cu locuința, ca să fie ținuti în evidență în registrele căsii de emigrare și la toate împrejurările să se poată da deslușiri la aceia cari le-ar dori.

Dacă cineva dintre emigranți dorește să cumpere pământ în America să ceară deslușiri la întreprinderea „Aurora“.

Toate epistolile să se trimită la adresa: **Dr. E. LUCACIU, director**
204 — W. 14 th. str. New-York S. U. A. de N. —

Cine dorește răspuns este rugat a alătura o marcă de 80 fileri ori cinci cents.

Cerneala de imprimat Otto Baer, Drezda—Budapesta.